

CONCEPT Initiatief Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

raadsnummer 2023 XX
collegevergadering d.d. N.v.t.
raadsvergadering d.d. 28 juni 2023
Programma Centrumstad Venlo
Portefeuillehouder Marij Pollux

ons kenmerk XXXXX
team RBRGRR
steller Marc Vervuurt
doorkiesnummer -
e-mail marcvervuurt@gmail.com
datum 03 april 2023
bijlage(n) 1
datum verzonden

Onderwerp

Dialectplan Venlo 2023

Advies

Vaststellen van een dialectplan voor de gemeente Venlo, gebaseerd op de volgende hoofdlijnen.

De gemeente moet een actievere rol gaan spelen in de samenleving op het vlak van het in stand houden en stimuleren van de lokale taal middels het formuleren van een visie op de gemeentelijke rol en het ontwerpen en voeren van nieuw lokaal taalbeleid.

Aanleiding

De Limburgse taal (ook wel bekend als *plat*) is een van de vijf erkende minderheidstalen in Nederland. Hoewel het geheel aan deze taalvarianten aangeduid wordt als *de Limburgse taal*, kent vrijwel elke stad en elk dorp een eigen variant van deze taal. In de gemeente Venlo, spreekt men al snel van een totaal van >10 dialecten die onze gemeente rijk is. Het *plat* is voor veel Limburgers een elementair onderdeel van hun identiteit, cultuur en is immaterieel erfgoed.

Het Limburgs dialect is voor veel inwoners een belangrijk onderdeel van hun identiteit. Volgens het door dialectvereniging *Veldeke Limburg* uitgevoerde onderzoek [De stand van het Limburgs](#), spreekt 78% van de inwoners van Limburg de Limburgse taal in meer of mindere mate. Nochtans is er reden tot (grote) zorg: ondanks de grote invloed die de Limburgse taal direct of indirect heeft op Limburgers en hun dagelijks leven, en de waardering die Limburgers hebben voor hun taal, loopt het percentage aan Limburgers dat *plat* spreekt al decennialang terug. Dit komt door een verscheidenheid aan factoren, waaronder een informele status van het Limburgs (vaak beschouwd als een officieuze volkstaal die niet thuishoort in instituties als de gemeente of een school), onterechte negatieve vooroordelen (met de terugkerende, onware misvatting dat het leren van de Limburgse taal een negatieve invloed heeft op de taalontwikkeling van kinderen) en de jarenlang passieve houding van overheden en de hierop volgende, aanhoudende beleidsarmoede op het vlak van de Limburgse taal.

Het ontbreekt vanuit de overheid aan een visie, een plan en aan beleid. Hoewel maatschappelijke organisaties zich al jarenlang met hart en ziel inzetten om de Limburgse taal te stimuleren en behouden, ontbreekt het hen aan de organisatiekracht en de

middelen om effectief deze hele last te dragen. De overheid heeft zich jarenlang terughoudend opgesteld in het in stand houden van de Limburgse taal. Als we de Limburgse taal willen redden, moet dat hier eindigen. Met de sterke rol van het dialect in de samenleving kan de gemeente Venlo dé *Dialekgemeente van Limburg* worden en een voorloper worden van een wedergeboorte van het Limburgs dialect.

Beoogd effect

Duurzaam in stand houden en stimuleren van ons dialect.

Argumenten

Verbinding met mensen en de regio en diegene die we zijn, identiteit.

In stand houden van erfgoed en cultuur die we hier hebben

Kanttelingen

-

Financiën

Stimuleringsregeling

Voor het stimuleren van lokale, laagdrempelige initiatieven die de Limburgse taal uitdragen en stimuleren, onttrekt reserveert de raad €100.000,- uit het programma *Centrumstad Venlo* vanaf 2024. Er geldt een maximumbedrag van €2000,- per initiatief.

Steun Hoes veur 't Limburgs

Het nieuw opgerichte *Hoes veur 't Limburgs* heeft op xx-xx-xxxx schriftelijk bij de gemeenteraad aangeklopt voor financiële ondersteuning van dit gemeente overschrijdende instituut. De raad ondersteunt dit initiatief met het verzochte bedrag van €0,10 per inwoner vanaf 2024, voor een verwacht bedrag van ongeveer €10.400,- (geschat inwoneraantal gemeente Venlo 2024).

Communicatie

Delen van kennis en expertise

De gemeente Venlo kan als beoogd *Dialekgemeente* een voortrekkersrol nemen in het ontwerpen en delen van beleid. Ze gaat hierin actief communiceren over de vorderingen en successen van het te voeren beleid naar gemeentelijke- en regiopartners, andere Limburgse gemeentes en de Provincie Limburg.

Vervolprocedure raad

De raad zal jaarlijks geïnformeerd worden via een RIB over de vorderingen op de uitwerking van dit voorstel. Na twee jaar volgt een evaluatie van dit voorstel; bij een positieve evaluatie wordt het voorstel met twee jaar verlengd.

Venlo, 28 juni 2023

Marc Vervuurt

Raadsvoorstel

Bijlagen

1. Initiatiefnotitie Lokaal Limburgs taalbeleid

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

Onderwerp Dialectenplan Venlo 2023
raadsnummer 2022 XX
raadsvergadering d.d. 28 juni 2023

team RBRGRR
steller Marc Vervuurt
doorkiesnummer -
e-mail marcvervuurt@gmail.com
datum 31 maart 2023

De raad van de gemeente Venlo;

gelet op Gemeentewet artikel 147a en artikel 41 Reglement van Orde;

besluit:

Het taalplan “Initiatiefnotitie Lokaal Limburgs taalbeleid” vast te stellen, met daarin als belangrijkste elementen:

- Het college op te roepen met partners in het maatschappelijke middenveld (taalorganisaties, de bibliotheek, allerhande verenigingen, kinder- en schoolorganisaties, media) in gesprek te gaan omtrent mogelijke opties om het behoud en gebruik van de Limburgse taal te stimuleren.
- Het college op te roepen mede op basis van de gesprekken met partners een ambitie- en uitvoeringsplan op te stellen op het vlak van Groot-Venlose dialecten, op ten minste de volgende onderwerpen:
 - o Proactief en integraal de Limburgse taal uit te dragen en het spreken van de taal (ook bij passende officiële gelegenheden) te normaliseren.
 - o Manieren te formuleren waarop de gemeente het Limburgs terug kan laten komen in de gemeentelijke organisatie, voorzieningen en de openbare ruimte.
 - o Zich hard maken voor manieren waarop meertaligheid (waaronder de Limburgse taal) een plek kan krijgen in het consultatiebureau, de kinderopvang en het kinderdagverblijf, en het onderwijs.
- Een bedrag van €100.000,- te reserveren uit het te verwachten positieve jaarresultaat over 2023 voor een 2x2-jaar durende pilot (2 tranches: 2024-2025/2026-2027), waarmee:
 - o Een stimuleringsregeling wordt opgesteld voor lokale initiatieven die ten doeleinde hebben het in stand houden en stimuleren van dialecten binnen onze gemeente. Totaalbedrag €15.000,- per jaar, met een maximum bedrag van €2000,- per initiatief.
 - o Het verzoek van het *Hoes veur 't Limburgs* tot het ondersteunen van het instituut wordt ingewilligd met een bijdrage van €0,10 per inwoner. Dit komt naar verwachting neer op een totaalbedrag per jaar van €10.400,- per jaar.
- Het college op te dragen uiterlijk Q4 2023 te komen met een ambitie- en uitvoeringsplan. Daarnaast wordt het college gevraagd gedurende de periode van de pilot jaarlijks te komen met een RIB over de voortgang en resultaten van dit raadsbesluit.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten